

לכבוד

יו"ר הוועדה לענייני ביקורת המדינה, חה"כ מיקי לוי
חברי וחברות הכנסת החברים בוועדה לענייני ביקורת המדינה

הנדון: המלצות בדבר הליך רישוי כלי הירייה והפיקוח על בעלי הרישיון

1. בעקבות מעשי הטרור המחרידים של ה-7 באוקטובר, בהם נרצחו אזרחים ואזרחיות תמימים על-ידי מחבלי החמאס, התעוררו בקרב אזרחי המדינה, באופן מובן, חשש ודאגה לביטחונם האישי. כתוצאה מכך, אנו עדים בשבועות האחרונים למגמה הולכת ומתחזקת במסגרתה אזרחים רבים מעוניינים להצטייד בכלי ירייה פרטי. מגמה זו מעלה שאלות נכבדות באשר לזכאות לשאת נשק במרחב האזרחי בישראל. דוח מבקר המדינה בנושא רישוי כלי ירייה והפיקוח על החזקתם משנת 2014 כולל ממצאים והמלצות חשובים ביחס לתבחנים המזכים ברישיון כלי ירייה, ביחס להליך הרישוי עצמו וכן ביחס לפיקוח על בעלי כלי ירייה פרטיים.¹ לדידנו, רבים מהממצאים וההמלצות עליהם עמד המבקר בדוח שפרסם רלוונטיים גם היום, בייחוד לאור התקנת תקנות כלי הירייה (תנאי סף ותבחנים לקבלת רישיון פרטי לכלי ירייה והוראות נוספות), תשפ"ד-2023.

2. עוד לפני אירועי חרבות ברזל, ביקש השר לביטחון לאומי להקל על האפשרות לשאת כלי ירייה בישראל. לפני כחודש, בצל האירועים, נכנסו לתוקף תקנות כלי הירייה החדשות, אשר מרחיבות באופן משמעותי את הזכאות לרישיון לכלי ירייה פרטי בישראל, ומאפשרות למאות אלפי אזרחים להחזיק באקדח במרחב האזרחי במדינה. כך למשל, בעת עריכת הביקורת על-ידי המבקר, רק משוחררי צה"ל בדרגת סא"ל ומעלה היו זכאים לרישיון לכלי ירייה לפי תבחין השירות הצבאי. לעומת זאת, לפי התקנות החדשות – הזכאות לרישיון הורחבה כך שכל מי שמחזיק ומחזיקה בתעודת לוחם זכאים לרישיון כלי ירייה. אין זו עמדתנו שכל החזקה בנשק פרטי אסורה. עם זאת, התקנות החדשות נוטות באופן מובהק לעבר הזכאות להחזקה בנשק פרטי, ללא האיזון או הפיקוח הנדרשים, איזון ופיקוח עליהם כבר עמד המבקר בדוח שפרסם לפני כעשור.

3. אל מול הניסיון לשפר את תחושת הביטחון האישי, חשוב להבין כי הרחבה זו של הזכאים להחזיק בכלי ירייה עלולה להשפיע לרעה על החברה האזרחית בישראל: זמינות אמצעי קטלני מהווה זרז משמעותי להתאבדויות בכלל האוכלוסייה;² תפוצת הנשק מגדילה את הסיכוי לעלייה בשימוש פלילי בנשק, לרבות רצח, ירי בלתי חוקי, פציעה או תקיפה; קיים חשש ממשי מהחרפת הסיכון והאיום כלפי ילדים ונשים נפגעי אלימות במשפחה,³ ומשרד הרווחה כבר מעיד על עלייה בפניות אליו לאור התקנת התקנות; בעיית גניבת הנשק עלולה להחריף; היעדר מיומנות מחזיקי הנשק עלול לגרום לפליטות כדור, לטעויות בזיהוי במהלך השימוש בנשק ולפגיעה בבלתי מעורבים; היעדר התיאום בין כלל הגורמים המחזיקים נשק במרחב האזרחי מעלה

¹ מבקר המדינה רישוי כלי ירייה והפיקוח על החזקתם (2014) (להלן: "דוח המבקר").
² המועצה הלאומית למניעת אובדנות במשרד הבריאות נייר עמדה בנושא: זמינות כלי נשק חם והשפעתה על הסיכון האובדני (2023).
³ איגוד העובדות והעובדים הסוציאליים הרחבת הנגישות לכלי ירייה תסכן נשים וילדים, תגדיל אירועי אלימות ופשע (2023).

אמיר אלשטיין
יו"ר הוועד המנהל

הנשיא העשירי ראובן ריבלין
יו"ר של כבוד

יוחנן פלסטר
נשיא

ברנד מרכוס
יו"ר בינלאומי

חברי הוועד המנהל

עידר ליאת אהרונוסון
אלי גרונר
פרופ' ורד וניצקו-טרוסי
ד"ר חן ליכטנשטיין
מול מועלים
שגריד לשעבר טלי מרידור
פרופ' פאדיה נאסר אבו-אלהיג'א
עידר אבי פישר
ד"ר מיכל צור
יוסי קוצניק

המועצה הבינלאומית

פרופ' רונלד דניאלס, יו"ר
השופטת רוזלי סילברמן אבילה, קנדה
אליוט אברמס, ארה"ב
שגריד לשעבר מרטין אינדיק, ארה"ב
אן אמלכאוס, ארה"ב
פרופ' ורנון בוגדנוב, בריטניה
השופטת דורית ביניש, ישראל
השופט סטיבן בריר, ארה"ב
השופט סלים ג'ובראן, ישראל
ד"ר ג'וזף ז'ופה, גרמניה
פרופ' משה הלברטל, ישראל
פרופ' מייקל וולצר, ארה"ב
פרופ' רוברט מנקין, ארה"ב
פרופ' כריסטוף מרקוסי, גרמניה
השופט אברהם סופר, ארה"ב
ברט סטפנס, ארה"ב
פרופ' ארווין קוטלר, קנדה
פרופ' גרהרד קספר, ארה"ב
פרופ' יהודה ריינהרץ, ארה"ב
פרופ' גבריאלה שלו, ישראל

סגני נשיא

פרופ' סווי נבות, מחקר
פרופ' קרנית פלוג, מחקר
ד"ר ישי ג'יסין פרס, אסטרטגיה

עמיתים בכירים

פרופ' איסמעיל אבו סעד
פרופ' תמר הרמן
פרופ' נתן זוסמן [אורחן]
פרופ' עמיחי כהן
פרופ' יותם מרגלית
פרופ' דניאל סטמון
פרופ' בני פורת
פרופ' יובל פלדמן
פרופ' מרדכי קרמניצר
פרופ' גדעון דהט
ד"ר חתילה שוורץ אלטשולר
פרופ' יובל שני

מייסדים

ד"ר אריק כרמון
מזכיר המדינה ג'ורג' שולץ (1920-2021)

חשש לתקרית **אש ידידותית** בעת אירוע; וכן, החלוקה הבלתי שוויונית של הנשק **מגבירה את הפערים בין האוכלוסיות השונות** המרכיבות את החברה הישראלית.

המלצתנו הראשית – דיון מחודש בתקנות כלי הירייה החדשות

המכון הישראלי לדמוקרטיה

4. למרות שתזכיר התקנות החדשות פורסם במהלך חודש יולי האחרון, הדיון להתקנת התקנות החדשות נערך בוועדה לביטחון לאומי בכנסת כשבוע לאחר פרוץ אירועי חרבות ברזל. ההליך לאישורן של התקנות עלול להיתפס כבעייתי, משום שההבנה של המשתתפים בדיון הייתה שמדובר בתקנות שיותקנו כהוראת שעה, לאור מצב החירום. כפי שנאמר על-ידי הייעוץ המשפטי של הוועדה, אם הם היו מעלים על דעתם שמדובר בהוראת קבע, הם היו מתנגדים לקבוע את הדיון באותו המועד, בין היתר בגלל שלא הייתה אפשרות להיערך כראוי לדיון ולהביא את כלל הגורמים הרלוונטיים לשולחן. נציגת משרד המשפטים ציינה בדיון כי היבטים חשובים, שנוגעים בין היתר להשפעות מגדריות, אובדנות ואלימות במשפחה כלל לא נבחנו עד הסוף לפני התקנת התקנות. מעבר לשינויים מרחיקי הלכת שנוצרו עם התקנת התקנות, נראה כי לא נבחנו כל השיקולים הנדרשים במסגרת ההליך לאישורן, וכי התקנתן נעשתה במהירות ובצל מצב החירום. מטעמים אלו, **אנו קוראים לקיום דיון מחודש בתקנות החדשות בקרב משרדי הממשלה הרלוונטיים, ולפעול לתיקונן לאחר ששעת החירום הנוכחית תסתיים**. כך למשל, יש לתקן את התקנות אם יעלה מתוך הדיון המחודש שהתבחינים ותנאי הסף החדשים מרחיבים מידי את הזכאות לכלי ירייה, ללא שמירה על איזון הנדרש למול החשש משימוש בלתי ראוי בכלי הירייה והגעתו לגורמים לא רצויים.

5. נוסף על הבחינה מחדש של הוראות התקנות, חשוב שכלל הגופים העוסקים ברישוי ובפיקוח על בעלי רישיון כלי ירייה יפעלו באחריות ובהירות הנדרשת, כפי שקבע מבקר המדינה בדוח שהגיש לפני כעשור בנושא. להלן בפירוט המלצותינו אשר מיועדות לגופים אלו. המלצות אלו נוגעות לממצאים חשובים אותם תיאר המבקר בדוח שפרסם בנושא הרישוי והפיקוח על כלי הירייה, ורלוונטיים גם להיום, לרבות ביחס לשיפור הליך איתור המסוכנות, לשיפור התיאום בין אגף כלי הירייה למשרד הבריאות, משרד הרווחה ומשטרת ישראל וכן לחיזוק יכולת אגף כלי הירייה לפקח על בעלי הרישיון.

המלצות עבור אגף רישוי כלי הירייה שבמשרד לביטחון לאומי

א. הערכת מסוכנות ובחינת כשירות נפשית

6. **החזרת הראיונות לכלל המבקשים** – עד כה, מבקש הרישיון לכלי ירייה נדרש לעבור ראיון בסיסי באגף רישוי כלי הירייה. כיום, לאור המצב הביטחוני, בוטל הראיון עבור אוכלוסיות מסוימות, ועבור אוכלוסיות אחרות מתקיים ראיון טלפוני בלבד. בטווח המיידי, חשוב שאגף רישוי כלי הירייה יחזור לראיון באופן טלפוני את כלל מבקשי הרישיון, ובהמשך יפעל להחזרת הראיון הפיזי, שכן חשוב שפקיד הרישוי לכל הפחות יפגש וישוחח פנים מול פנים עם מי שעתיד לשאת נשק בישראל. ייתכן גם שיש מקום לשקול לראיון מחדש בצורה נאותה את מי שקיבל רישיון על סמך ראיון טלפוני או ללא ראיון כלל.

7. **זיהוי מסוכנות בשלב הראיון** – חשוב שאת הראיון עם מבקש הרישיון יקיים איש מקצוע שמוסמך לזהות ולאתר מסוכנות. לחלופין, מומלץ שאגף כלי הירייה יתנה את קבלת הרישיון במעבר אבחון ממוחשב לאיתור מסוכנות.⁴

8. **בחינת מסוכנות מקיפה למול גורמי הרווחה** – חלוקת הנשקים הנרחבת עלולה גם, במקרים מסוימים, להביא לכך שבנשקים יחזיקו אנשים שיעשו בהם שימוש לא ראוי. במיוחד ראוייה לתשומת לב הסכנה כי ייעשה שימוש בנשק כזה באירועי אלימות בתוך המשפחה, בייחוד כלפי נשים וילדים. חשוב שאגף רישוי כלי הירייה יפנה למשרד הרווחה, ובפרט למול שירות פרט, משפחה וקהילה והשירות לטיפול בהתמכרויות, לצורך קבלת התייחסותם בטרם מתן הרישיון.⁵ יש ליצור קשר עם גופים אלו גם במסגרת הפיקוח על בעלי הרישיון.

9. **בחינת הכשירות הנפשית בצורה מקיפה** – כיום, בחינת הכשירות הנפשית של מבקש הרישיון נעשית על-סמך נתונים שבידי משרד הבריאות. עם זאת, משרד הבריאות בעצמו מודה כי אין מדובר בנתונים מקיפים, למשל, אין מעקב אחר פנייה של מבקש הרישיון לטיפול של רופא פרטי. חשוב שאגף רישוי כלי הירייה יערוך בדיקה מקיפה ככל הניתן להבנת תמונת המצב המלאה בדבר כשירותו הנפשית של מגיש הבקשה למול משרד הבריאות, קופות החולים ומאגר הנכויות של המוסד לביטוח לאומי,⁶ וכן גופים ציבוריים ופרטיים נוספים שמחזיקים במידע על כשירות נפשית בטרם מתן הרישיון. יש ליצור קשר עם גופים אלו גם במסגרת הפיקוח על בעלי הרישיון. כמוכך, על האגף לפעול באופן שישמור על צנעת הפרט, וחשוב שייצור, יחד עם משרד הבריאות, נוהל מקצועי אשר מנחה באילו מקרים יש מקום לפסול בקשה על רקע נפשי. בנוסף, חשוב שאגף כלי הירייה יצור נוהל לטיפול בהודעה של המשטרה על זיהוי בעיית בריאות נפשית אצל מבקש רישיון.

10. **אישור כשירות נפשית** – חשוב שהמשרד לביטחון לאומי יפעל לתיקון חוק כלי הירייה כך שבמקרים מסוימים, אשר יוגדרו מראש בשיתוף עם משרדי הבריאות והרווחה, תחול על מבקש הרישיון דרישה להגשת אישור מטעם פסיכולוג, מומחה קליני, רפואי, שיקומי או תעסוקתי בדבר כשירותו הנפשית לשאת כלי ירייה בטרם מתן הרישיון.⁷ חובה זו חלה כיום לפי חוק כלי הירייה על מאבטחים בלבד.

ב. הכשרת מבקשי הרישיון ובעלי כלי הירייה

11. **עדכון תכנית ההכשרה והקפדה על מעבר בהצלחה של מבחני ההסמכה** – בעקבות ההקלה בתנאי הסף ובתבחינים, כלי הירייה יכולים להגיע לידיים פחות מיומנות מבעבר. מומלץ שאגף כלי הירייה יעדכן בהתאם את תכנית ההכשרה שלו עבור מבקשי הרישיון, כך שתיארך יותר ממספר שעות בודדות, ותשלים את הפערים אצל אלו הנדרשים לכך. כמו כן, חובה להקפיד על מתן הרישיון רק לאלו שעוברים את מבחני ההסמכה העיוניים והמעשיים בציון הקבוע בתקנות כלי הירייה – ציון עובר של 70% ומעלה.⁸

⁴ המשרד לביטחון הפנים **דין וחשבון הוועדה לבדיקת הליך קבלת רישיון לכלי ירייה** (2019) (להלן: "דוח ועדת רוני"), בעמ' 82.

⁵ דוח ועדת רוני, בעמ' 80-81.

⁶ ככל שנדרש אישור מטעם מבקש הבקשה על העברת המידע מגופים אלו לצורך הליך קבלת הרישיון, יש להחתימו על כך במסגרת ההליך. ראו: דוח ועדת רוני, בעמ' 67-70.

⁷ יוער, כי התקנות החדשות משנות את מצב הדברים הקודם ומאפשרות גם לעולים חדשים לרכוש כלי ירייה בסמוך להגעתם לישראל. במצב כזה, אין לאגף כלי היריה אפשרות לקבל פרטים בדבר מסוכנותו של מבקש הבקשה, למשל מצד משרד הבריאות, משום שלא שהה קודם לכן בישראל. במקרים כאלו, ייתכן שיש מקום לדרוש ממבקשי הרישיון להגיש אישור מבעל מקצוע בדבר כשירותו הנפשית בטרם קבלת הרישיון.

⁸ תקנות כלי הירייה (הכשרה), תשע"ח-2018, תוספת ראשונה, חלק א', ס' 3(א)(4).

המכון הישראלי
לדמוקרטיה

12. **קיום סדיר של הכשרת הרענון** – מומלץ שהמשרד לביטחון לאומי לא יפעל עוד להארכת תוקף הכשרת הרענון של בעלי רישיון בשל המלחמה, שכן הרענון חיוני לכשירות ומיומנות מחזיקי כלי הירייה.

ג. פיקוח על בעלי כלי הירייה

13. **חיזוק יכולת הפיקוח של אגף כלי ירייה** – חטיבת הפיקוח והאכיפה באגף כלי הירייה לא פועל דיה כדי לפקח על בעלי כלי הירייה הפרטיים. חיוני שהמשרד לביטחון לאומי יפעל לחיזוק חטיבת הפיקוח והאכיפה, בין היתר באמצעות הוספת תקנים ואיושם על-ידי מדריכי ירי או קציני בטיחות לשעבר.⁹

14. **פיקוח על התקנת כספות** – אגף כלי הירייה כלל לא מפקח כיום על יישום התחייבות בעל הרישיון להתקין כספת בביתו. האגף חייב לפקח על יישום ההתחייבות, ועליו ליצור נוהל שינחה אותו כיצד לפעול למול בעל הרישיון כאשר הוא מפר התחייבות זו.

15. **הקמת קו לדיווח על מסוכנות** – חשוב שאגף כלי הירייה יפעל להקמת קו אנונימי, אשר יאפשר לכל מי שנמצא ונמצאת בסביבתו של מחזיק בכלי ירייה לפנות לאגף ולהביע חשש ממסוכנותו האפשרית. אין די בכך שנושא זה מטופל על-ידי המשטרה או משרד הרווחה. קיימת חובה לוודא שלא יהיו מקרים שבהם לא יהיה טיפול על-ידי שום רשות ממשלתית. מכאן – אגף כלי הירייה, אשר תפקידו הוא גם לפקח על בעלי הרישיונות, חייב לפעול גם כן לאיסוף מידע על מסוכנות. חובה לפרסם את מספר הקו האנונימי בציבור בתפוצה רחבה ככל הניתן.¹⁰

16. **טיפול מלא בצווי בימ"ש** – חשוב שאגף כלי ירייה יפעל לשיפור התיאום מול המשטרה וקבלת המידע מהנהלת בתי המשפט, כך שכל צו הגנה או צו הטרדה מאיימת יטופל באגף באופן מלא. חשוב לפעול להעברת המידע באופן יעיל, ולא באמצעות פקס, כפי שנעשה כיום.

17. **פיקוח על ביטול הרישיון** – אגף כלי הירייה נדרש לפעול באופן מהיר ככל הניתן לביטול רישיונות כאשר קיבל המלצה על כך מהמשטרה, משרד הבריאות או משרד הרווחה. יש לנהל פיקוח ומעקב על ביצוע הביטול, ולוודא כי אכן בעל הרישיון הפקיד את כלי הירייה שבידיו. המשטרה נדרשת לפעול באופן יזום ושיטתי כדי לתפוס את כל כלי הירייה המוחזקים ללא רישיון תקף, ולא לפקח את בעליהם להפקידם.¹¹

המלצות עבור משרדי הבריאות והרווחה

18. **העלאת מודעות בקרב גורמי המקצוע** – הגברת זמינות הנשק עלולה לפגוע באלו שאינם כשירים נפשית, ובסביבתם הקרובה. חשוב שמשרדי הבריאות והרווחה יעלו את המודעות בקרב כלל הרופאים, הפסיכולוגים והעובדים הסוציאליים באשר לחובה החלה עליהם לפי חוק כלי הירייה לדווח על מסוכנותו של מבקש רישיון או של מחזיק בכלי ירייה.

19. **ניסוח מחדש של טופס הצהרת הבריאות** – לפי נציגי משרד הבריאות, הטופס אותו נדרשים מבקשי הרישיון להחתים למול רופאי משפחה אינו מכסה את כל הסוגיות הנדרשות, וישנן סוגיות שלא מקבלות ביטוי בהליך קבלת הרישיון, בין היתר משום

⁹ דוח ועדת רוני, בעמ' 86.

¹⁰ דוח ועדת רוני, בעמ' 89.

¹¹ דוח ועדת רוני, בעמ' 84.

המכון הישראלי לדמוקרטיה

שעל ההצהרה חותם רופא משפחה בלבד. משרד הבריאות חייב לבחון מחדש בהקדם את נוסח הצהרת הבריאות ולזהות את הגורמים המקצועיים שמומלץ שיחתמו עליה.

המלצות עבור המשטרה

20. **הבהרה באשר לגבולות ההגנה העצמית ושימוש בנשק** – חשוב שהמשטרה תפרסם בציבור באופן נגיש וברור הסבר בדבר המקרים בהם שימוש בכלי הירייה הפרטי חורג מגבולות ההגנה העצמית, וכן בדבר ההשלכות החלות על היורה גם במקרים בהם הוא סבור שמדובר בהגנה עצמית. יש גם להגדיר בצורה ברורה כי איום בנשק, או שימוש לא מבוקר בו, יביא להחרמתו המיידית של כלי הירייה על-ידי המשטרה.

21. **זהירות בהפעלת נוהל טיפול המשטרה בירי של אזרח במפגע באירוע לאומני** – לפני מספר חודשים נכנס לתוקף נוהל חדש במשטרה, בעידוד השר לביטחון לאומי, בנושא טיפול המשטרה בירי של אזרח במפגע באירוע לאומני. הנוהל מעניק למשטרה מרחב שיקול דעת רחב יותר בשאלת חקירת היורה ותפיסת נשקו, וקובע, בין היתר כי אם קצין אח"ם מחוזה קובע כי היורה ירה במפגע באירוע על רקע לאומני, מתוך הגנה עצמית, והפסיק את הירי מיד כשנפסקה סכנת החיים, אזי לא ייתפס נשקו של היורה והוא לא יעוכב באופן מידי לחקירה.¹² לאור החלוקה הנרחבת של הנשקים, והמתחים הקיימים כיום בצל מצב החירום, חשוב שהמשטרה תחיל בזהירות הנדרשת נוהל זה, ובתוך כך יש לתת משקל רב יותר בימים אלו לחובת המשטרה לחקור ולהבין את כל פרטי האירוע. כאשר קיים ספק כלשהו באשר להתקיימות התנאים המתוארים בנהל, חובה לתפוס את נשקו של היורה באופן מידי, ולעכבו או לזמנו לחקירה.

22. **יצירת קשר בין המשטרה לבין נושאי כלי הנשק הפרטיים** – מומלץ שהמשטרה תבחן את כלל הדרכים האפשריות ליצירת קשר ותיאום בין כל הגורמים השונים אשר נושאים נשק בגזרה מסוימת, לרבות למול אזרחים מחזיקי כלי ירייה פרטיים. בין היתר, מפקד התחנה יכול, בהתקיים תנאי הסף הנדרשים, לפנות לכל מי שנושא או נושאת בנשק בעיר ולהציע להם להצטרף ולהתנדב למשמר האזרחי. כמו כן, על המשטרה להבהיר בכל דרך כי יוזמות להקמת כיתות כוננות עצמאיות שמורכבות מאזרחים בעלי כלי ירייה פרטיים, הן בלתי-חוקיות.

לסיכום

ממצאי והמלצות מבקר המדינה, בדוח שפרסם לפני כעשור בנושא הרישוי והפיקוח על בעלי רישיון כלי ירייה, רלוונטיים גם היום, בייחוד לאור התקנת תקנות כלי הירייה החדשות, אשר מרחיבות באופן דרמטי את הזכאות לקבלת רישיון כלי ירייה בישראל. למרות שנעשו מאמצים בקרב הגורמים הרלוונטיים, לרבות אגף כלי הירייה, לטפל בליקויים שנמצאו בדוח המבקר, בפועל ההמלצות לא יושמו באופן מלא, למשל בכל הנוגע לזיהוי מסוכנות וכשירות נפשית והפיקוח על בעלי הרישיונות, וקיים חשש אמיתי שכלי הירייה הרבים שמחולקים כיום יגיעו לידיים הלא נכונות. מעבר לשיפור עבודת הגורמים המעורבים בתהליך הרישוי והפיקוח על בעלי הרישיון, חשוב לבחון מחדש את תקנות כלי הירייה החדשות, אשר שינו באופן קבוע, בצל אירועי חרבות ברזל, את גישת המשרד לביטחון לאומי ביחס לזכאות לשאת נשק בישראל, ופגעו משמעותית באיזון עליו עמד המבקר בדוח שלו – האיזון בין הזכות לנשיאת כלי ירייה להגברת תחושת הביטחון האישי והגנה על שלום הציבור, ובין החשש משימוש בלתי ראוי בכלי הירייה והגעתו לגורמים לא רצויים.

¹² נוהל אגף חקירות ומודיעין במשטרת ישראל מספר 300.01.320 "טיפול המשטרה בירי של אזרח במפגע באירוע לאומני" (25.07.2023).

בברכה,

עו"ד מירית שרעבי

ג'ית אקס

המרכז לביטחון לאומי ודמוקרטיה
המכון הישראלי לדמוקרטיה המכון הישראלי
לדמוקרטיה